

Article Type: Original

Modelling Psychological Factors Affecting the Sustainable Development of Sports Entrepreneurship among Iraqi Athletes

Akram Jabar Razegh¹, Mina Mostahfezian^{2*}, Hussein Hassoon Abbas³, Rasol Nazari⁴

1. PhD. Student in Sport Management., Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan), Islamic Azad University, Isfahan, Iran.
2. Associate Professor, Sports Medicine Research Center, NajafAbad Branch, Islamic Azad University, NajafAbad, Iran.
3. Professor, Karbala Faculty of Educational Sciences, Karbala University, Karbala, Iraq.
4. Associate Professor, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan), Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Received: 26/02/2025, **Revised:** 26/04/2025, **Accepted:** 02/06/2025

* Corresponding Author: Mina Mostahfezian, E-mail: Mostahfezian_M@yahoo.com

How to Cite: Jabar Razagh, A., Mostahfezian, M., Hassoon Abbas, H., Nazari, R. (2025). Modeling Psychological Factors Affecting the Sustainable Development of Sports Entrepreneurship among Iraqi Athletes. *Sport Psychology Studies*, 14(52), 108-122. In Persian.

Extended Abstract

Background and Purpose

One of the concepts that is increasingly associated with the sports industry is sports entrepreneurship. Sports entrepreneurship has become a vital area of research in sports management due to its significant role in creating competitive advantage and providing new values for consumers. In recent decades, sports have rapidly transformed from a social activity into a large and profitable industry. Although sports have existed as a business for a long time, they have never been so developed and profitable. Sports entrepreneurship as a new type of entrepreneurship includes innovative activities in which individuals or groups exploit opportunities in the sports industry to create

new businesses, services, or products. The aim of this research is to provide a local and practical model to identify the psychological factors affecting the sustainable development of sports entrepreneurship among athletes, which, by focusing on the specific conditions of this country, can provide a suitable operational path for exploiting the sustainable capacities of sports entrepreneurship development and creating new opportunities. Also, this model can help improve entrepreneurial knowledge and skills in the Iraqi sports community and pave the way for sustainable and long-term development in this area, so that sports entrepreneurship is established as a key factor in economic and psychological development in this country. Accordingly, the present research seeks to

answer the question of how to model the psychological factors affecting the sustainable development of sports entrepreneurship among elite Iraqi athletes?

Materials and Methods

In this study, the psychological factors affecting the sustainable development of sports entrepreneurship among Iraqi athletes were examined. This study is applied in terms of purpose and qualitative in terms of method with a content analysis approach. Data were collected through semi-structured interviews with elite Iraqi athletes who have experience in sports entrepreneurship. The statistical population of this study includes elite Iraqi athletes who are active in various sports fields and have experience in the field of sports entrepreneurship. These individuals include athletes who either own sports-related businesses or have participated in launching sports startups. Also, sports coaches and managers who have experience in establishing clubs, sports academies, or other related businesses were surveyed in the community. The sampling method was purposive and snowball sampling. In this method, a number of elite entrepreneurial athletes were first identified and then they were asked to introduce other athletes who have similar characteristics. Sample selection continued until theoretical saturation was reached, that is, when new interviews did not add new information to the research model.

Findings

The demographic characteristics table of the interviewees shows that the study included 19 elite Iraqi athletes from different sports disciplines who have experience in entrepreneurship in the field of sports. The participants were from the age groups of 26 to 45 years and their sports activity history varied between 6 and 25 years. Also, diversity in entrepreneurial experiences including founding a club, producing sports equipment, coaching, launching a startup, and managing

sports centers is observed, which contributes to a more comprehensive analysis of the psychological factors affecting the sustainable development of sports entrepreneurship. The research findings showed that the sustainable development of sports entrepreneurship is influenced by seven key psychological factors including personal motivation and commitment, self-confidence and personal control, resilience and coping with challenges, creativity and innovation, communication and social abilities, risk-taking and decision-making, and planning and goal-setting. These factors were identified and categorized in the form of 15 organizing themes and 48 basic themes. The results showed that entrepreneurial athletes have characteristics such as intrinsic motivation, perseverance, and tolerance for failure, ability to adapt to changes, creative thinking, strong communication skills, risk-taking, and long-term planning ability. The findings of this study can be used by sports policymakers, coaches, and economic institutions active in the field of sports to formulate support and development strategies.

Conclusion

The aim of the present study was to model the psychological factors affecting the sustainable development of sports entrepreneurship among elite Iraqi athletes. As mentioned, cognitive psychology, like the psychoanalytic perspective, focuses on internal processes; however, this perspective emphasizes how individuals acquire and interpret information and use it to solve problems rather than on desires, needs, and motivation. Unlike psychoanalysis, cognitive psychology focuses not on motivations, feelings, and latent conflicts, but on mental processes that we are aware of or can easily become aware of. This approach contrasts with learning theories that consider the external environment to be the fundamental cause of behavior. The research findings showed that the sustainable

development of sports entrepreneurship is influenced by seven key psychological factors, including personal motivation and commitment, self-confidence and personal control, resilience and coping with challenges, creativity and innovation, communication and social abilities, risk-taking and decision-making, and planning and goal-setting. These factors were identified and categorized into 15 organizing themes and 48 basic themes. The results showed that entrepreneurial athletes have characteristics such as intrinsic motivation, perseverance, and failure tolerance, ability to adapt to changes, creative thinking, strong communication skills, risk acceptance, and long-term planning ability. The findings of this study can be used by sports policymakers, coaches, and economic institutions active in the field of sports to develop support and development strategies. Therefore, according to the research results, it is suggested that entrepreneurial athletes have characteristics such as intrinsic motivation, perseverance, and failure tolerance, ability to adapt to changes, creative thinking, strong communication skills, risk acceptance, and long-term planning ability. The findings of this study can be used by sports policymakers, coaches, and economic institutions active in the field of sports to develop support and development strategies. Also, to improve the conditions of stress response and failure tolerance in the preparation stage for competitions, psychological skills training can be used. Imagery programs can be used to improve psychological skills among Iraqi athletes. It is also suggested that proper change management, along with psychological support and strengthening the cognitive flexibility of athletes, can reduce the negative effects of change and help improve performance and maintain their motivation.

Keywords: Athletes, Sustainable Development, Elite, Sports Entrepreneurship, Motivation, Resilience, Risk-taking.

Acknowledgement

Ethical Considerations

Compliance with Research Ethical Guidelines

This article has been done considering all ethical principles.

Funding

This article is taken from the doctoral dissertation of the first person.

Authors' Contributions

All authors have participated in designing, implementing and writing all parts of the present study.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

Acknowledgement

This article is extracted from the doctoral dissertation with the guidance and advice of the author's professors. We would like to thank everyone who helped us with this study.

مدل‌سازی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در ورزشکاران

اکرم جبار رزاق^۱، مینا مستحفظیان^{۲*}، حسین حسون عباس^۳، رسول نظری^۴

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

۲. دانشیار، مرکز تحقیقات طب ورزشی، واحد نجف آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، نجف آباد، ایران.

۳. استاد، دانشکده علوم تربیتی کربلا، دانشگاه کربلا، کربلا، عراق.

۴. دانشیار، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۲/۰۸، تاریخ اصلاح: ۱۴۰۴/۰۲/۰۶، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۱۲

* Corresponding Author: Mina Mostahfezian, E-mail: Mostahfezian_M@yahoo.com

How to Cite: Jabar Razagh, A., Mostahfezian, M., Hassoon Abbas, H., Nazari, R. (2025). Modeling Psychological Factors Affecting the Sustainable Development of Sports Entrepreneurship among Iraqi Athletes. *Sport Psychology Studies*, 14(52), 108-122. In Persian.

چکیده

هدف: در دنیای امروز، توسعه کارآفرینی در ورزش نیازمند شناخت دقیق عوامل روان‌شناختی مؤثر بر رفتار و عملکرد ورزشکاران است. از این‌رو پژوهش حاضر باهدف مدل‌سازی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق انجام شده است.

مواد و روش‌ها: روش پژوهش از نوع کیفی با رویکرد تحلیل مضمون بوده و داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با ۱۹ ورزشکار، مدیر و مربی ورزشی نخبه عراق که در حوزه کارآفرینی ورزشی فعال بودند، گردآوری شد. نمونه‌گیری به شیوه هدفمند و گلوله‌برفی انجام و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش تحلیل مضمون در نرم‌افزار MAXQDA نسخه Pro صورت گرفت.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی تحت تأثیر هفت عامل روان‌شناختی کلیدی شامل انگیزش و تعهد شخصی، خودباوری و کنترل شخصی، تاب‌آوری و مقابله با چالش‌ها، خلاقیت و نوآوری، توانایی‌های ارتباطی و اجتماعی، ریسک‌پذیری و تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری قرار دارد. این عوامل در قالب ۱۵ مضمون سازمان‌دهنده و ۴۸ مضمون پایه شناسایی و دسته‌بندی شدند. نتایج نشان داد که ورزشکاران کارآفرین از ویژگی‌هایی مانند انگیزه درونی، پشتکار، تحمل شکست، توانایی سازگاری با تغییرات، تفکر خلاق، مهارت‌های ارتباطی قوی، پذیرش ریسک و توانایی برنامه‌ریزی بلندمدت برخوردارند.

نتیجه‌گیری: یافته‌های این پژوهش می‌تواند برای سیاست‌گذاران ورزشی، مربیان و نهادهای اقتصادی فعال در حوزه ورزش جهت تدوین راهکارهای حمایتی و توسعه‌ای مورد استفاده قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: ورزشکاران، توسعه پایدار، نخبه، کارآفرینی ورزشی، انگیزش، تاب‌آوری، ریسک‌پذیری.

مقدمه

یکی از مفاهیمی که به‌طور فزاینده‌ای با صنعت ورزش در حال پیوند خوردن است، کارآفرینی ورزشی^۱ است (راتن^۲، ۲۰۲۳). کارآفرینی ورزشی به‌واسطه نقش قابل‌توجه آن در ایجاد مزیت رقابتی و ارائه ارزش‌های جدید برای مصرف‌کنندگان، به حوزه‌ای حیاتی در تحقیقات مدیریت ورزشی تبدیل شده است (کاتالین^۳ و همکاران، ۲۰۲۳). ورزش در دهه‌های اخیر به‌سرعت از یک فعالیت اجتماعی به یک صنعت بزرگ و سودآور تبدیل شده است (کوپین^۴ و همکاران، ۲۰۲۳). هرچند ورزش به‌عنوان یک تجارت از دیرباز وجود داشته است، اما در هیچ دوره‌ای به این اندازه توسعه‌نیافته و سودآوری بالایی نداشته است (ویناند^۵ و همکاران، ۲۰۲۳). کارآفرینی ورزشی به‌عنوان یک نوع جدید از کارآفرینی شامل فعالیت‌های نوآورانه‌ای است که افراد یا گروه‌ها از فرصت‌های موجود در صنعت ورزش برای ایجاد کسب‌وکارهای جدید، خدمات یا محصولات بهره‌برداری می‌کنند (هامرشمیت^۶ و همکاران، ۲۰۲۳). این فرآیند شامل شناسایی و توسعه فرصت‌ها^۷، ریسک‌پذیری^۸، نوآوری^۹ و بهره‌برداری از منابع^{۱۰} برای گسترش و بهبود صنعت ورزش است. اهداف کارآفرینی ورزشی نه تنها شامل سودآوری و درآمدزایی^{۱۱}، بلکه ارتقای مشارکت ورزشی^{۱۲}، توسعه اقتصادی و بهبود سلامت و رفاه اجتماعی از طریق ورزش نیز می‌باشد (هاسکی و همکاران، ۲۰۲۴). بااین‌حال، برای اینکه این اهداف به شکلی پایدار تحقق یابند، نیاز به یک رویکرد جامع‌تر به نام توسعه پایدار در کارآفرینی ورزشی وجود دارد (گونزالس^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۰).

طبق نظریه اکوسیستم کارآفرینی، کارآفرینی در بستر یک اکوسیستم پیچیده و پویا شکل می‌گیرد که شامل عوامل مختلفی مانند سیاست‌ها، نهادها، فرهنگ، زیرساخت‌ها و منابع مالی است. برای تداوم فعالیت‌های کارآفرینانه و توسعه پایدار آن‌ها، لازم است که این اکوسیستم به‌طور متعادل عمل کند و کارآفرینان بتوانند به منابع موردنیاز دسترسی داشته باشند و به تغییرات محیطی پاسخ دهند (اسپیگل و هریسون^{۱۴}، ۲۰۱۸). در صنعت ورزش، این موضوع حتی پیچیده‌تر است زیرا ورزش به‌عنوان یکی از بین‌المللی‌ترین صنایع جهان به‌شدت به

کارآفرینی و نوآوری وابسته است تا رقابت‌پذیری خود را حفظ کند (راتن، ۲۰۲۱؛ ۲۰۲۲).

از طرفی تفاوت‌های ساختاری و نهادی^{۱۵} بین کشورهای مختلف باعث می‌شود مدل‌های توسعه‌یافته کارآفرینی ورزشی در یک کشور یا منطقه به‌راحتی در سایر کشورها قابل پیاده‌سازی نباشد (راتن و فریرا^{۱۶}، ۲۰۱۷). به‌عنوان مثال، در برخی کشورها، زیرساخت‌های ورزشی و فرهنگی برای حمایت از کارآفرینی ورزشی ضعیف است، درحالی‌که در کشورهای دیگر، قوانین سفت‌وسخت و نبود حمایت‌های قانونی برای کسب‌وکارهای نوپا مانعی اساسی محسوب می‌شود (راتن، ۲۰۱۸). توسعه پایدار کارآفرینی^{۱۷}، به معنای ایجاد و حفظ تداوم فعالیت‌های کارآفرینانه در طول زمان است، به‌گونه‌ای که این فعالیت‌ها بتوانند در مواجهه با تغییرات محیطی، اقتصادی و اجتماعی پایدار بمانند و به رشد خود ادامه دهند (پیرسون^{۱۸}، ۲۰۲۰). این مفهوم از نظریه اکوسیستم کارآفرینی^{۱۹} اقتباس شده است (دی بریتو و لیتائو^{۲۰}، ۲۰۲۱).

از طرفی روان‌شناسی شناختی همانند دیدگاه روانکاوی متوجه فرآیندهای درونی است؛ اما در این دیدگاه بیش از آنکه بر امیال، نیازها و انگیزش تأکید شود بر اینکه افراد چگونه اطلاعات را کسب و تفسیر می‌کند و آن‌ها را در حل مشکلات به کار می‌گیرند تأکید می‌شود (بونتریک و همکاران، ۲۰۲۴). برخلاف روانکاوی تکیه‌گاه شناختی نه بر انگیزش‌ها و احساسات و تعارضات نهفته بلکه بر فرآیندهای ذهنی است که از آن‌ها آگاهیم یا به‌راحتی می‌توانیم از آن‌ها مطلع شویم (انگلیمون و همکاران، ۲۰۲۴). این رویکرد در تقابل با نظریه‌های یادگیری قرار می‌گیرد که محیط بیرونی را علت اساسی رفتار به‌شمار می‌آورند (هسلام و همکاران، ۲۰۲۲). اصولاً دیدگاه شناختی به افکار و شیوه‌های حل مسئله کنونی توجه دارد تا تاریخچه شخصی. در این دیدگاه روابط بین هیجان‌ها انگیزش‌ها و فرآیندهای شناختی و در نتیجه همپوشی میان دیدگاه شناختی و دیگر رویکردها نیز آشکار می‌شود. (کوکو و همکاران، ۲۰۲۳). همچنین روانشناسی انگیزش در ورزش درواقع خدمات روانشناسی انگیزشی در ورزش نقش بسیار مهمی را جهت هدایت و پیشرفت ورزشکاران به سمت موفقیت دارد (زیدیرک^{۲۱}، ۲۰۲۵). انگیزش به انجام و ادامه دادن یک فعالیت

12. sports participation
13. Gonzál
14. Spigel & Harrison
15. structural and institutional differences
16. Ratten & Ferreira
17. Sustainable development of entrepreneurship
18. Pearson
19. Entrepreneurial Ecosystem
20. De Brito & Leitão
- 21 Zdyrok

1. Sports entrepreneurship
2. Ratten
3. Cătălin
4. Kauppinen
5. Winand
6. Hammerschmidt
7. opportunities
8. risk-taking
9. innovation
10. exploiting resources
11. profitability and income generation

که سرمایه‌گذاری در این حوزه باعث ایجاد شغل و حمایت از ورزشکاران می‌شود. ویناند^۵ و همکاران (۲۰۲۳) اظهار داشتند که کارآفرینان ورزشی تمایل بالایی به عوامل روان‌شناختی دارند که عمدتاً به دلیل عواملی مانند تغییر خلق و خوی و اشتیاق به ورزش است. این اشتیاق نقش مهمی در تصمیم‌گیری آن‌ها برای شروع و رشد کسب‌وکار دارد. برخی از این کارآفرینان اهداف بزرگ‌تری را از طریق محصولات یا خدمات نوآورانه ورزشی خود دنبال می‌کنند.

عراق با توجه به چالش‌های عمیق اقتصادی، اجتماعی و زیرساختی که به واسطه جنگ‌ها و بحران‌های سیاسی طولانی‌مدت تجربه کرده است، به یک رویکرد بومی و منطبق با شرایط خاص خود برای شناسایی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نیازمند است. برخلاف بسیاری از کشورها که ورزش را به‌عنوان یک صنعت سودآور و محرک توسعه اقتصادی در نظر می‌گیرند، عراق همچنان به ورزش به‌عنوان یک فعالیت تفریحی نگاه می‌کند. این نگرش محدودکننده، همراه با ضعف‌های نهادی و ساختاری، موجب شده است که کارآفرینی ورزشی در این کشور با موانع متعدد و عدم رشد پایدار مواجه شود. در چنین شرایطی، ضرورت توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در عراق بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود؛ رویکردی که بتواند با در نظر گرفتن شرایط ویژه این کشور، از ظرفیت‌های اقتصادی و روان‌شناختی ورزش برای ایجاد اشتغال، رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی بهره‌برداری کند. هدف این پژوهش، ارائه یک مدل بومی و عملی برای شناسایی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران است که با تمرکز بر شرایط خاص این کشور، بتواند مسیر عملیاتی مناسبی برای بهره‌برداری از ظرفیت‌های پایداری توسعه کارآفرینی ورزشی و ایجاد فرصت‌های جدید فراهم کند. همچنین، این مدل می‌تواند به ارتقای دانش و مهارت‌های کارآفرینی در جامعه ورزشی عراق کمک کرده و زمینه‌ساز توسعه پایدار و بلندمدت در این حوزه شود، به‌گونه‌ای که کارآفرینی ورزشی به‌عنوان یک عامل کلیدی در توسعه اقتصادی و روان‌شناختی در این کشور تثبیت شود. بر این اساس، تحقیق حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال است که مدل‌سازی عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق چگونه است؟

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش اجرا، کیفی با رویکرد تحلیل مضمون است. داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با ورزشکاران نخبه عراقی که تجربه کارآفرینی ورزشی دارند، جمع‌آوری شده است.

خاص به ورزشکار کمک می‌کند تا بتواند در مسیر چالش‌برانگیز ورزشی پایدار بماند و همچنین عملکرد بهتری داشته باشد (خالقی آرائی و همکاران، ۲۰۲۴). انگیزش یکی از اصلی‌ترین موضوعات در روانشناسی ورزش است، زیرا با اصل شرکت کردن و نکردن در ورزش با انتخاب نوع ورزشی و میزان تلاش برای پیشرفت در آن سروکار دارد (ویسیا، ۲۰۲۴). در نتیجه روانشناسی انگیزش در ورزش هنر ایجاد و حفظ انگیزه در ورزشکاران است. با ترکیب هدف‌گذاری دقیق، حمایت اجتماعی، بازخورد سازنده و آموزش مهارت‌های روانی و استفاده از انگیزه‌های درونی و بیرونی می‌توانید انگیزه ورزشکار را به شکل پایدارتری تقویت کرد (آلپر^۱، ۲۰۲۵). با این رویکرد آن‌ها نه تنها برای رسیدن به موفقیت بهتر عمل می‌کنند بلکه با احساس رضایت و اشتیاق بیشتری در مسیر ورزشی خود حرکت می‌کنند (نظری و همکاران، ۲۰۲۲). تأثیر روانشناسی ورزشی یکی از عوامل مهم در بهبود عملکرد ورزشکاران حرفه‌ای است. این حوزه از روانشناسی بر نحوه تعامل ذهن و بدن در جریان فعالیت‌های ورزشی تمرکز دارد و به ورزشکاران کمک می‌کند تا از لحاظ ذهنی برای چالش‌های ورزشی آماده شوند (تیلور^۲ و همکاران، ۲۰۲۳).

تحقیقات گذشته به شناسایی عوامل متعددی که در عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه و پیشرفت کارآفرینی ورزشی تأثیرگذار هستند پرداخته‌اند. نوروزی سید حسینی و همکاران (۲۰۲۴) اشاره می‌کنند که تجارب و امکانات ورزشی نوآورانه، عوامل روانشناسی در ورزش، نگرش جامع‌نگر به مشارکت و فراگیری اعضای جامعه و بازاریابی مقصد از جمله عواملی هستند که به رشد فعالیت‌های نوین کارآفرینانه ورزشی کمک می‌کنند. در مقابل، موانع اقتصادی و مالی، مسائل نهادی و سیاسی، ضعف زیرساخت‌ها و منابع، موانع فرهنگی و آگاهی عمومی پایین از روانشناسی، نادیده‌گیری استعدادها و رشد مهارت‌ها و استفاده نادرست از منابع محلی و طبیعی، از موانع اصلی توسعه ظرفیت‌ها و شیوه‌های نوین کارآفرینی ورزشی به شمار می‌روند. در مطالعه دیگری، آقایی و همکاران (۲۰۲۳) به این نتیجه رسیدند که افزایش فرآیندهای کارآفرینی می‌تواند فرصت‌های روان‌شناختی جدیدی ایجاد کند و تجربه کسب‌وکار نقشی مثبت در تحقق اهداف کارآفرینی دارد. همچنین، توسعه پایدار کارآفرینی به ایجاد عوامل روان‌شناختی در کار منجر می‌شود. اشتفانیکا^۳ و همکاران (۲۰۲۴) ذکر کردند که حل مسئله فعالانه، جهت‌گیری شفاف، تمایل به تلاش برای دستیابی به اهداف روان‌شناختی و اولویت‌بندی تعادل کار و زندگی از عوامل مهمی است که به توسعه شخصی و حرفه‌ای کارآفرینان ورزشی کمک می‌کند. کوریر^۴ و همکاران (۲۰۲۴) به نقش مربیان و خانواده به‌عنوان تأثیرگذاران اصلی در عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه و پیشرفت کارآفرینی ورزشی اشاره داشتند و افزودند

4 Korir
5 Winand

1 Alper
2 Taylor
3 Ștefănică

شرکت کنندگان

جامعه آماری این پژوهش شامل ورزشکاران نخبه عراقی است که در حوزه‌های مختلف ورزشی فعال بوده و تجربه‌ای در زمینه کارآفرینی ورزشی دارند. این افراد شامل ورزشکارانی هستند که یا مالک کسب‌وکارهای مرتبط با ورزش هستند، یا در راهاندازی استارت‌آپ‌های ورزشی مشارکت داشته‌اند. همچنین مربیان و مدیران ورزشی که تجربه تأسیس باشگاه‌ها، آکادمی‌های ورزشی یا سایر کسب‌وکارهای مرتبط را داشته‌اند، در جامعه موردبررسی قرار گرفتند. روش نمونه‌گیری، نمونه‌گیری هدفمند و گلوله‌برفی بود. در این روش، ابتدا تعدادی از ورزشکاران نخبه کارآفرین شناسایی شدند و سپس از آن‌ها خواسته شد تا سایر ورزشکارانی را که ویژگی‌های مشابه دارند معرفی کنند. انتخاب نمونه‌ها تا رسیدن به اشباع نظری ادامه یافت، یعنی زمانی که مصاحبه‌های جدید اطلاعات تازه‌ای به مدل پژوهش اضافه نکردند.

معیار ورود به پژوهش شامل موارد زیر بود:

۱. داشتن تجربه کارآفرینی در حوزه ورزش (مانند تأسیس باشگاه، شرکت ورزشی، استارت‌آپ ورزشی، تولید محصولات یا خدمات ورزشی)
۲. حداقل پنج سال سابقه فعالیت حرفه‌ای در ورزش
۳. آشنایی نسبی با مفاهیم مدیریت و کارآفرینی ورزشی
۴. توانایی بیان تجربیات و دیدگاه‌های خود در مصاحبه
۵. عدم داشتن منع قانونی یا محدودیت‌های سازمانی برای ارائه اطلاعات

معیار خروج از پژوهش شامل موارد زیر بود:

۱. عدم تکمیل مصاحبه یا ارائه پاسخ‌های نامعتبر
۲. فقدان تجربه کافی در کارآفرینی ورزشی
۳. عدم تمایل به همکاری در فرآیند پژوهش

در مجموع، ۱۹ مصاحبه انجام شد که پس از تحلیل داده‌ها، اشباع نظری حاصل شد و مصاحبه‌های بیشتری انجام نشد. برای افزایش اعتبار و اعتمادپذیری پژوهش، از چهار معیار اصلی قابلیت اطمینان (پایایی)، قابلیت تأیید، انتقال‌پذیری و وابستگی استفاده شد. روایی و پایایی پژوهش در جدول زیر گزارش شده است.

جدول ۱. روایی و پایایی

شاخص	روش اجرا در پژوهش
روایی محتوا	استفاده از روش نظرسنجی خبرگان برای تأیید صحت سؤالات مصاحبه و اصلاح آن‌ها قبل از اجرا
روایی همگرا	مقایسه یافته‌های پژوهش با مطالعات پیشین و بررسی هم‌راستایی نتایج
پایایی بین کدگذاران	استفاده از دو کدگذار مستقل برای تحلیل داده‌ها و بررسی میزان توافق میان آن‌ها (با ضریب توافق ۰/۸۵)
قابلیت تأیید	پیاده‌سازی کلمه به کلمه مصاحبه‌ها و بازبینی نتایج توسط شرکت‌کنندگان (بازبینی مشارکت‌کنندگان)
انتقال‌پذیری	ارائه توصیف دقیق از فرآیند پژوهش و نمونه‌ها برای امکان استفاده در سایر پژوهش‌های مشابه
وابستگی	ثبت و مستندسازی کامل فرآیند گردآوری و تحلیل داده‌ها برای بررسی قابلیت تکرارپذیری

روش اجرا

این پژوهش با رعایت این معیارها، از اعتبار علمی بالایی برخوردار بوده و تلاش شده است تا نتایج آن قابل‌تعمیم و استفاده در سیاست‌گذاری‌های حوزه کارآفرینی ورزشی باشد. داده‌های پژوهش از طریق مصاحبه‌های عمیق و نیمه‌ساختاریافته گردآوری شد. برای طراحی سؤالات مصاحبه، ابتدا با بررسی ادبیات پژوهش و مقالات معتبر، یک چارچوب اولیه طراحی شد. سپس این سؤالات در یک مطالعه مقدماتی با سه ورزشکار کارآفرین مورد آزمون قرار گرفتند و اصلاحات لازم انجام شد.

مصاحبه‌ها به‌طور میانگین بین ۴۵ تا ۷۰ دقیقه به طول انجامیدند و تمامی مصاحبه‌ها با کسب رضایت شرکت‌کنندگان ضبط و سپس به‌صورت کلمه به کلمه پیاده‌سازی شد.

روش پردازش داده‌ها

برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون استفاده شد. مراحل تحلیل شامل کدگذاری و استخراج مضامین سازمان‌دهنده و فراگیر بود. داده‌ها با استفاده از

نرم‌افزار MAXQDA تحلیل شدند تا مضامین کلیدی شناسایی و طبقه‌بندی شوند.

یافته‌ها

جدول ویژگی‌های جمعیتی شناختی مصاحبه‌شوندگان نشان می‌دهد که پژوهش شامل ۱۹ ورزشکار نخبه عراقی از رشته‌های مختلف ورزشی است که تجربه کارآفرینی در حوزه ورزش را دارند. شرکت‌کنندگان از گروه‌های سنی ۲۶ تا ۴۵ سال بوده و سابقه فعالیت ورزشی آن‌ها بین ۶ تا ۲۵ سال متغیر است. همچنین، تنوع در تجربه‌های کارآفرینی شامل تأسیس باشگاه، تولید تجهیزات ورزشی، مربیگری، راهاندازی استارت‌آپ و مدیریت مراکز ورزشی مشاهده می‌شود که به تحلیل جامع‌تری از عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی کمک می‌کند. جدول ۳ شامل سه نمونه از متن مصاحبه‌های انجام‌شده همراه با کدهای استخراج‌شده از تحلیل مضمون است. این نمونه‌ها نشان‌دهنده تجربیات ورزشکاران نخبه در مسیر کارآفرینی ورزشی، چالش‌های آن‌ها و عوامل روان‌شناختی تأثیرگذار بر موفقیتشان است.

جدول ۲. ویژگی های جمعیت شناختی مصاحبه شوندهگان

کد مصاحبه شونده	جنسیت	سن (سال)	رشته ورزشی	سابقه فعالیت ورزشی (سال)	تجربه کارآفرینی ورزشی
q1	مرد	۳۵	فوتبال	۱۵	تأسیس باشگاه خصوصی
q2	مرد	۴۰	کشتی	۲۰	تولید لوازم ورزشی
q3	مرد	۳۲	تکواندو	۱۲	راه اندازی آکادمی ورزشی
q4	مرد	۳۸	وزنه برداری	۱۸	مربی گری و آموزش خصوصی
q5	مرد	۳۶	جودو	۱۶	مدیریت سالن ورزشی
q6	زن	۳۰	دوومیدانی	۱۰	برگزاری رویدادهای ورزشی
q7	مرد	۴۲	فوتبال	۲۲	راه اندازی مدرسه فوتبال
q8	زن	۳۴	شنا	۱۴	تولید لباس و تجهیزات ورزشی
q9	مرد	۳۷	کشتی	۱۷	مربیگری و کارآفرینی در حوزه ورزشی
q10	مرد	۲۹	والیبال	۹	مدیریت باشگاه ورزشی بانوان
q11	مرد	۴۱	وزنه برداری	۲۱	راه اندازی استارتاپ تغذیه ورزشی
q12	مرد	۳۳	بسکتبال	۱۳	آموزش مهارت های ورزشی آنلاین
q13	مرد	۲۸	تکواندو	۸	تولید محتوای دیجیتال ورزشی
q14	مرد	۳۹	کاراته	۱۹	واردات تجهیزات ورزشی
q15	زن	۳۱	ژیمناستیک	۱۱	مربیگری و توسعه کسب و کار ورزشی
q16	مرد	۴۳	بوکس	۲۳	مدیریت مرکز تمرینی ورزشی
q17	مرد	۲۷	بدمیتون	۷	توسعه اپلیکیشن ورزشی
q18	مرد	۴۵	فوتبال	۲۵	تأسیس برند پوشاک ورزشی
q19	مرد	۴۱	والیبال	۶	برگزاری دوره های آنلاین ورزشی

جدول ۳. نمونه هایی از متن مصاحبه و کدهای استخراج شده

متن مصاحبه	کدهای استخراج شده
من از کودکی به ورزش علاقه زیادی داشتم، اما همیشه دغدغه این را داشتم که بعد از دوران حرفه ای چه کنم. برای همین تصمیم گرفتم که در کنار ورزش، روی راه اندازی یک باشگاه تمرکز کنم. اوایل خیلی سخت بود، سرمایه کافی نداشتم و خیلی ها می گفتند موفق نمی شوی. ولی با پشتکار ادامه دادم و حالا باشگاه من یکی از شناخته شده ترین مراکز ورزشی شهر شده است.	علاقه به ورزش از کودکی، دغدغه آینده شغلی، تمرکز بر کارآفرینی ورزشی، موانع مالی، عدم حمایت دیگران، پشتکار و استقامت، موفقیت در کسب و کار ورزشی
در مسیر کارآفرینی، بارها با شکست مواجه شدم. اولین باری که سعی کردم یک آکادمی ورزشی راه اندازی کنم، به خاطر مشکلات اداری و کمبود حمایت های دولتی توانستم کار را ادامه دهم؛ اما ناامید نشدم و بعد از چند سال، دوباره تلاش کردم. این بار تجربه بیشتری داشتم و توانستم از سرمایه گذاران خصوصی کمک بگیرم. به نظرم یکی از مهم ترین نکات در کارآفرینی ورزشی، توانایی عبور از شکست ها و یادگیری از آن ها است.	مواجهه با شکست، مشکلات اداری، عدم حمایت دولتی، یادگیری از شکست ها، جذب سرمایه گذار، تجربه اندوزی، پافشاری در مسیر موفقیت
برای موفقیت در ورزش و کارآفرینی، باید خلاقیت داشت. من همیشه به این فکر می کردم که چگونه می توانم از دانش و مهارت های ورزشی ام برای ایجاد یک فرصت جدید استفاده کنم. برای همین وارد حوزه تولید لباس های ورزشی شدم. ابتدا بازار را بررسی کردم و دیدم که در عراق لباس های باکیفیت کمی برای ورزشکاران حرفه ای وجود دارد. حالا کسب و کار من توانسته یک برند معتبر در این حوزه شود.	خلاقیت در کارآفرینی، استفاده از مهارت های ورزشی، شناسایی فرصت های بازار، ورود به صنعت پوشاک ورزشی، تحلیل نیاز بازار، برندسازی موفق

جدول زیر نتایج تحلیل مضمون این پژوهش را نشان می دهد که در آن عوامل روان شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراقی شناسایی و طبقه بندی شده اند. این تحلیل شامل مضامین فراگیر، مضامین سازمان دهنده و مضامین پایه است که از طریق مصاحبه های کیفی و کدگذاری داده ها استخراج شده اند.

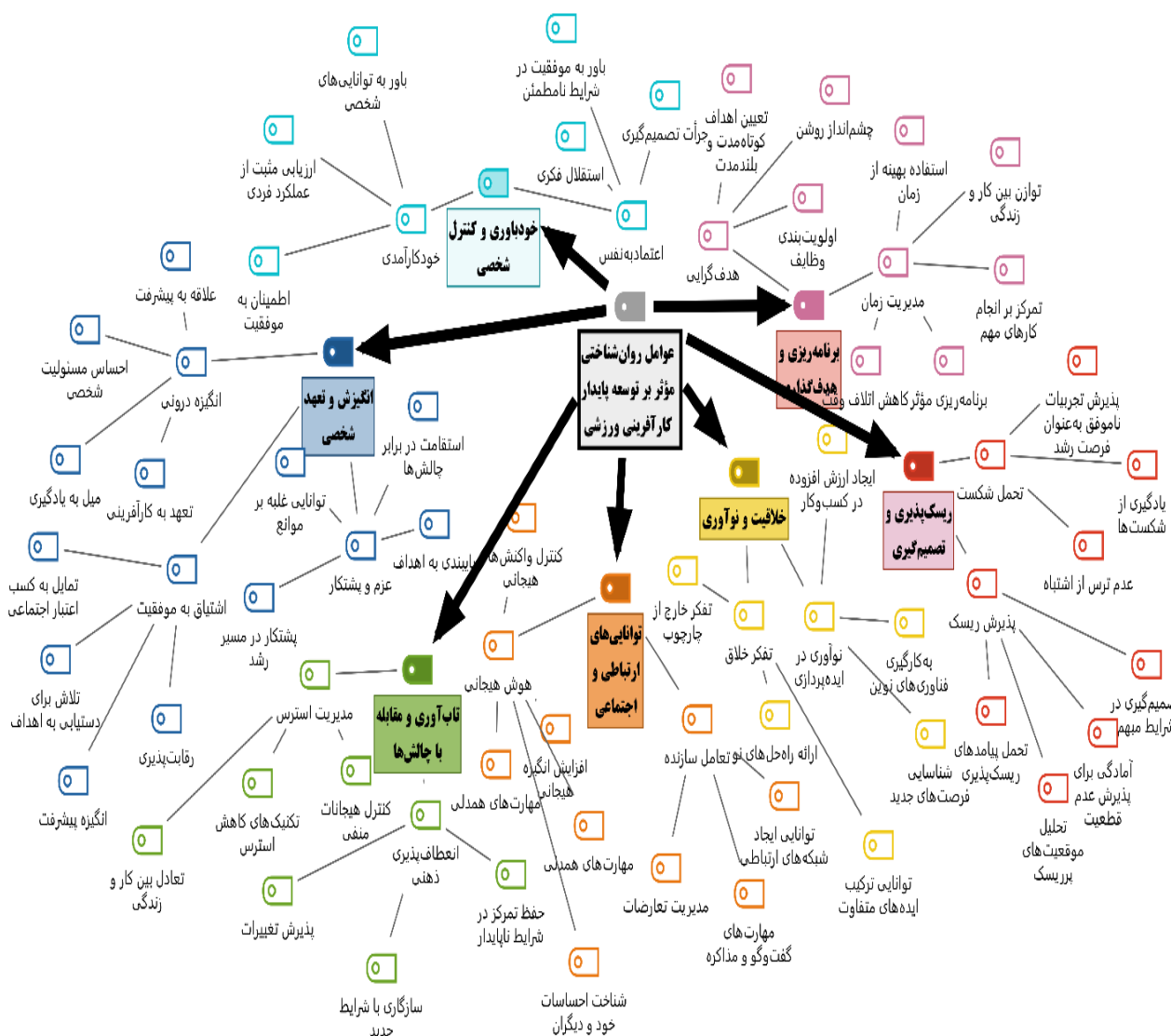
این جدول نشان می دهد که ورزشکاران نخبه عراقی در مسیر کارآفرینی ورزشی با چالش های مختلفی مانند موانع مالی، شکست های اولیه و نبود حمایت های دولتی روبه رو بوده اند، اما عواملی مانند پشتکار، خلاقیت، یادگیری از شکست ها و شناسایی فرصت های بازار به موفقیت آن ها کمک کرده است.

جدول ۴. تحلیل مضمون عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در عراق

مضمون فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	کدهای مصاحبه‌شوندگان
انگیزه درونی	انگیزه درونی	احساس مسئولیت شخصی	q1, q5, q8
		میل به یادگیری	q2, q6, q10, q14
		علاقه به پیشرفت	q3, q9, q12, q15, q18
		تعهد به کارآفرینی	q4, q7, q11
		تلاش برای دستیابی به اهداف	q1, q6, q13
انگیزش و تعهد شخصی	اشتیاق به موفقیت	رقابت‌پذیری	q2, q7, q14, q19
		انگیزه پیشرفت	q3, q8, q12, q16
		تمایل به کسب اعتبار اجتماعی	q5, q9, q15
		توانایی غلبه بر موانع	q1, q4, q10
		استقامت در برابر چالش‌ها	q2, q6, q11, q17
عزم و پشتکار	عزم و پشتکار	پشتکار در مسیر رشد	q3, q7, q13, q18
		پایبندی به اهداف	q5, q9, q15
		باور به توانایی‌های شخصی	q1, q5, q9
		اطمینان به موفقیت	q2, q6, q10, q14
		ارزیابی مثبت از عملکرد فردی	q3, q7, q11, q15, q18
خودآوردی و کنترل شخصی	خودآوردی	جرات تصمیم‌گیری	q4, q8, q12
		استقلال فکری	q5, q9, q13, q17
		باور به موفقیت در شرایط نامطمئن	q6, q10, q14
		کنترل هیجانات منفی	q1, q4, q8
		تکنیک‌های کاهش استرس	q2, q6, q10, q15
تاب‌آوری و مقابله با چالش‌ها	مدیریت استرس	تعادل بین کار و زندگی	q3, q7, q11, q16, q19
		پذیرش تغییرات	q5, q9, q13
		سازگاری با شرایط جدید	q6, q10, q14, q17
		حفظ تمرکز در شرایط ناپایدار	q7, q11, q15
		ارائه راه‌حل‌های نو	q1, q5, q9
خلاقیت و نوآوری	تفکر خلاق	توانایی ترکیب ایده‌های متفاوت	q2, q6, q10, q14
		تفکر خارج از چارچوب	q3, q7, q11, q15, q18
		شناسایی فرصت‌های جدید	q4, q8, q12
		به‌کارگیری فناوری‌های نوین	q5, q9, q13, q17
		ایجاد ارزش‌افزوده در کسب‌وکار	q6, q10, q14
هوش هیجانی	هوش هیجانی	شناخت احساسات خود و دیگران	q1, q4, q8
		کنترل واکنش‌های هیجانی	q2, q6, q10, q15
		مدیریت تعارضات بین فردی	Q3, q10, q14
		افزایش انگیزه هیجانی	Q2, q4, q8
		مهارت‌های همدلی	q3, q7, q11, q16, q19
توانایی‌های ارتباطی و اجتماعی	توانایی‌های ارتباطی	توانایی ایجاد شبکه‌های ارتباطی	q5, q9, q13
		مهارت‌های گفت‌وگو و مذاکره	q6, q10, q14, q17
		مدیریت تعارضات	q7, q11, q15
		آمادگی برای پذیرش عدم قطعیت	q1, q5, q9
		تحلیل موقعیت‌های پرریسک	q2, q6, q10, q14
ریسک‌پذیری و تصمیم‌گیری	ریسک‌پذیری	تحمل پیامدهای ریسک‌پذیری	Q1, q10, q14
		تصمیم‌گیری در شرایط مبهم	q3, q7, q11, q15, q18
		یادگیری از شکست‌ها	q4, q8, q12
		عدم ترس از اشتباه	q5, q9, q13, q17
		پذیرش تجربیات ناموفق به‌عنوان فرصت رشد	q6, q10, q14
هدف‌گرایی	هدف‌گرایی	تعیین اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت	q1, q4, q8
		اولویت‌بندی وظایف	q2, q6, q10, q15
		چشم‌انداز روشن	q3, q7, q11, q16, q19
		برنامه‌ریزی مؤثر	q5, q9, q13
		استفاده بهینه از زمان	q6, q10, q14, q17
برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری	مدیریت زمان	کاهش اتلاف وقت	Q2, q9, q18
		تمرکز بر انجام کارهای مهم	Q5, q13, q17
		توازن بین کار و زندگی	q7, q11, q15

جزئی‌تر، این مضامین سازمان‌دهنده شامل ۴۸ مضمون پایه هستند که نشان‌دهنده تجارب و ویژگی‌های روان‌شناختی مختلفی است که ورزشکاران کارآفرین در مسیر خود با آن مواجه بوده یا به کار گرفته‌اند. برخی از این مضامین پایه عبارت‌اند از احساس مسئولیت شخصی، میل به یادگیری، توانایی غلبه بر موانع، ارائه راه‌حل‌های نو، شناسایی فرصت‌های بازار، مدیریت زمان، پذیرش شکست و غیره. این یافته‌ها نشان می‌دهد که توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی نیازمند ترکیبی از ویژگی‌های انگیزشی، مهارت‌های ارتباطی، توانایی‌های شناختی، تاب‌آوری در برابر چالش‌ها و قدرت تصمیم‌گیری در شرایط پرریسک است. در ادامه شبکه مضامین در قالب نمودار درختی در نرم‌افزار مکس کیو دی ای آورده شده است.

نتایج تحلیل مضمون نشان می‌دهد که ۷ مضمون فراگیر به‌عنوان عوامل روان‌شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراقی شناسایی شده‌اند. این مضامین فراگیر شامل انگیزش و تعهد شخصی، خودباوری و کنترل شخصی، تاب‌آوری و خلاقیت، توانایی‌های ارتباطی و اجتماعی، ریسک‌پذیری و تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری هستند. هر یک از این مضامین فراگیر دارای ۲ تا ۳ مضمون سازمان‌دهنده هستند که به‌طور مستقیم به عوامل روان‌شناختی جزئی‌تر مرتبط می‌شوند. در مجموع، ۱۵ مضمون سازمان‌دهنده در این پژوهش استخراج شد که شامل مواردی مانند انگیزه درونی، عزم و پشتکار، خودکارآمدی، مدیریت استرس، تفکر خلاق، پذیرش ریسک، هدف‌گرایی و غیره می‌شود. در سطح

شکل ۱. شبکه مضامین مدل پژوهش

Figure 1. Thematic network of the research model

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر مدل سازی عوامل روان شناختی مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق بود. همان طور که بیان شد روان شناسی شناختی همانند دیدگاه روانکاوی متوجه فرآیندهای درونی است؛ اما در این دیدگاه بیش از آنکه بر امیال، نیازها و انگیزش تأکید شود بر اینکه افراد چگونه اطلاعات را کسب و تفسیر می کنند و آن ها را در حل مشکلات به کار می گیرند تأکید می شود. برخلاف روانکاوی تکیه گاه شناختی نه بر انگیزش ها و احساسات و تعارضات نهفته بلکه بر فرآیندهای ذهنی است که از آن ها آگاهیم یا به راحتی می توانیم از آن ها مطلع شویم. این رویکرد در تقابل با نظریه های یادگیری قرار می گیرد که محیط بیرونی را علت اساسی رفتار به شمار می آورند. یافته های پژوهش نشان دادند که توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی تحت تأثیر هفت عامل روان شناختی کلیدی شامل انگیزش و تعهد شخصی، خودباوری و کنترل شخصی، تاب آوری و مقابله با چالش ها، خلاقیت و نوآوری، توانایی های ارتباطی و اجتماعی، ریسک پذیری و تصمیم گیری و برنامه ریزی و هدف گذاری قرار دارد. این عوامل در قالب ۱۵ مضمون سازمان دهنده و ۴۸ مضمون پایه شناسایی و دسته بندی شدند. نتایج نشان داد که ورزشکاران کارآفرین از ویژگی هایی مانند انگیزه درونی، پشتکار، تحمل شکست، توانایی سازگاری با تغییرات، تفکر خلاق، مهارت های ارتباطی قوی، پذیرش ریسک و توانایی برنامه ریزی بلندمدت برخوردارند. یافته های این پژوهش می تواند برای سیاست گذاران ورزشی، مربیان و نهادهای اقتصادی فعال در حوزه ورزش جهت تدوین راهکارهای حمایتی و توسعه ای مورد استفاده قرار گیرد.

یافته های پژوهش نشان دادند که انگیزش و تعهد شخصی یکی از عوامل مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق بود. این یافته با یافته های ویسیا (۲۰۲۴)، هاسکی^۱ و همکاران (۲۰۲۴)، هامرشمیتو همکاران (۲۰۲۳) و کوپنین^۲ و همکاران

(۲۰۲۳) همسو می باشد. در تفسیر این نتیجه می توان این موارد را استنباط کرد که با توجه به نتایج حاصل از این پژوهش می توان گفت که یکی از سازوکارهای منطقی به کارآمده توسط مربیان، توجه به ابعاد جو انگیزشی مهارتی، تعهد شخصی آن ها به طور همزمان جهت بهبود عملکرد بازیکنان و کسب نتایج دلخواه است؛ از این رو، مربیگری تنها آموزش تکنیک ها و اندیشیدن به بهترین برنامه ها نیست؛ بلکه مربیان کارآمد به منظور دستیابی به عملکرد مطلوب بازیکنان می بایست توانایی به کاربردن همزمان جو انگیزشی مهارتی و عملکردی را با توجه به شرایط بازیکنان و سطح مسابقات دارا باشند. همچنین طبق پژوهش های پیشین، به نظر می رسد افزایش تعهد شخصی پیش بینی کننده قابل قبولی برای عملکرد تیمی باشد. یک دلیل می تواند این موضوع باشد که بازیکنان ماهرتر به دلیل داشتن تعهد شخصی و اعتمادبه نفس بیشتر، افزایش تمرکز بیشتری نیز دارند. به علاوه ممکن است بازیکنان تیم هایی که افزایش تعهد شخصی بیشتری داشتند، اعتمادبه نفس فردی آن ها نیز بیشتر باشد که این مسئله عملکرد و موفقیت تیمی را تحت تأثیر قرار می دهد. بنابراین به نظر می رسد در تیم های ورزشی، اعتمادبه نفس و افزایش تعهد شخصی ورزشکاران و کارآمدی تیمی بر موفقیت تیم تأثیر می گذارد. درواقع جو انگیزشی بیان کننده فضایی است که در آن ورزشکاران یک تیم جهت افزایش یادگیری به یکدیگر کمک می کنند و برای کسب موفقیت به بهترین شکل به نقش خود عمل نموده و سعی می کنند به طور معناداری در آن سهیم باشند. همچنین با تشویق یکدیگر، حس تلاش و جنگندگی را در تیم ایجاد نموده و حفظ می کنند. با توجه به این ویژگی ها می توان گفت بازیکنانی که در موقعیت های محیطی به جای توجه بر اثبات توانایی های خود نسبت به دیگر بازیکنان بر توسعه مهارت، شناخت، تلاش و ظرفیت همه بازیکنان برای داشتن تیمی خوب تمرکز می کنند، باعث ایجاد جوی می شوند که اعضای تیم برای انجام وظایف محول شده در آن احساس آرامش نموده و اضطراب رقابتی کمتری را احساس می کنند.

1. Haski

فصلنامه مطالعات روان شناسی ورزشی، تابستان ۱۴۰۴، دوره ۱۴، شماره ۵۲

2. Kauppinen

یافته‌های پژوهش نشان دادند که خودباوری و کنترل شخصی یکی از عوامل مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق بود. این یافته با یافته‌های خالقی آرانی و همکاران (۲۰۲۴)، بونتریک^۱ و همکاران (۲۰۲۴)، انگلیمون^۲ و همکاران (۲۰۲۴) و کوپین^۳ و همکاران (۲۰۲۳) همسو می‌باشد. در تفسیر این نتیجه می‌توان این موارد را استنباط کرد که خودباوری که باوری درونی به استعداد و توانایی‌های فردی است، سبب می‌شود تا افراد بهترین نسخه خود را به نمایش بگذارند و از توانایی‌های خود به‌درستی استفاده کنند. این اعتقاد و باور درونی سبب خواهد شد تا افراد با قدرت بیشتری با مشکلات و چالش‌ها مواجه شوند. به بیانی دیگر این خودباوری افراد است که به آن‌ها انگیزه کافی برای رویارویی با مشکلات و مدیریت بحران را خواهد بخشید و آن‌ها را به سمت موفقیت سوق خواهد داد. خودباوری مهارتی مهم و اساسی برای رسیدن به موفقیت و رشد شخصی است. افرادی که خودباوری و اعتماد به نفس را در خود تقویت می‌کنند و پرورش می‌دهند، زندگی‌های موفق‌تری را خواهند داشت. توسعه و پرورش خودباوری و خودشناسی برای هر فردی که تمایل دارد، طعم شیرین موفقیت را بچشد، ضروری است. برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری مؤثر، مثبت‌اندیشی، تمرکز بر موفقیت‌ها، پذیرش اشتباهات و... از جمله راهکارهای عملی برای دستیابی و تقویت خودباوری است. در کنار این تکنیک‌ها می‌توان با شرکت در دوره‌های تخصصی و بی‌نظیری همچون ذهن آگاهی، خودشناسی و دوره توسعه فردی، مدیریت اضطراب و روانشناسی مثبت به این توانایی و مهارت مهم دست‌یافت و از نتایج لذت‌بخش آن بهره‌مند شد...

یافته‌های پژوهش نشان دادند که تاب‌آوری و مقابله با چالش‌ها یکی از عوامل مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق بود. این یافته با یافته‌های نظری و همکاران (۲۰۲۲)، اشتفانیکا^۴ و همکاران (۲۰۲۴) و کوریر و همکاران (۲۰۲۴) همسو می‌باشد. در تفسیر این نتیجه می‌توان این موارد را استنباط کرد که تاب‌آوری یکی از مهارت‌های حیاتی است که به افراد کمک می‌کند

تا با چالش‌ها و بحران‌های زندگی به‌طور موثرتری مقابله کنند. این مهارت باعث افزایش توانایی فرد در مواجهه با استرس‌ها، ناملایمات و تغییرات می‌شود و از آسیب‌های روانی و احساسی جلوگیری می‌کند. تاب‌آوری بهبود کیفیت زندگی را از طریق ارتقای سلامت روان، افزایش اعتماد به نفس و ایجاد نگرش مثبت نسبت به مشکلات ممکن می‌سازد. افرادی که این مهارت را به‌خوبی پرورش می‌دهند، قادر به بازگشت سریع‌تر و قوی‌تر از مشکلات و ناکامی‌ها هستند. علاوه بر این، تاب‌آوری ارتباطات اجتماعی و حمایت‌های عاطفی را تقویت کرده و به افراد امکان می‌دهد تا در مواجهه با بحران‌ها احساس کنترل بیشتری داشته باشند. به‌طور کلی، تاب‌آوری یک ابزار کلیدی برای بهبود کیفیت زندگی و دستیابی به موفقیت‌های بیشتر در زندگی فردی و اجتماعی است. از دیگر علل تاب‌آوری که می‌تواند اهمیت آن را در زندگی بیان کند، می‌توان به این نکته اشاره نمود که فرد تاب آور به‌جای اینکه ذهن خود را بر روی مشکلات متمرکز کند، برای رفع آن‌ها بیشتر از توانایی‌های خود استفاده می‌کند و تلاش می‌کند تا از موفقیت بیش آمده به‌عنوان یک فرصت بهره‌بردار؛ بنابراین مهارت تحمل سختی باعث می‌شود تا فرد مشکلاتش را خیلی خوب حل کند و از آن‌ها فرار نکند. از مهم‌ترین علل تاب‌آوری می‌توان به تقویت معنویت در فرد اشاره نمود؛ بنابراین، افرادی که ایمان قوی‌تری دارند و در زندگی تاب آورتر هستند، هنگام بروز مشکلات و سختی‌ها، در کنار تلاش و تعقل به خداوند توکل می‌کنند.

یافته‌های پژوهش نشان دادند که توانایی‌های ارتباطی و اجتماعی یکی از عوامل مؤثر بر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق بود. این یافته با یافته‌های کوکوه و همکاران (۲۰۲۳)، تیلور و همکاران (۲۰۲۳) و کوپین^۵ و همکاران (۲۰۲۳) همسو می‌باشد. در تفسیر این نتیجه می‌توان این موارد را استنباط کرد که نبود توانایی‌های ارتباطی و اجتماعی و همچنین موانع فرهنگی مانند عدم پذیرش کارآفرینی ورزشی در برخی از جوامع عراق، باعث کاهش استقبال عمومی از این کسب‌وکارها می‌شود. بدون حمایت

- 1 Buntrock
- 2 Engelmann
3. Kauppinen

- 4 Ștefănică
- 5 Cocco
6. Kauppinen

اجتماعی و فرهنگ سازی مناسب، کارآفرینان ورزشی با چالش های زیادی در مسیر توسعه مواجه خواهند شد؛ محدودیت های مالی و نبود سرمایه گذاری کافی از سوی دولت و بخش خصوصی می تواند رشد کارآفرینی ورزشی را به شدت تحت تأثیر قرار دهد. کارآفرینان بدون منابع مالی کافی نمی توانند برنامه های خود را توسعه دهند و به طور پایدار در بازار فعالیت داشته باشند. درواقع این موانع به عنوان شرایط اصلی عمل می کنند که در کنار شرایط دیگر، توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در عراق را محدود می کنند. برای دستیابی به توسعه پایدار، لازم است که این موانع مورد توجه قرار گیرند و راهکارهایی برای کاهش تأثیرات منفی آن ها ارائه شود. درواقع توانایی های ارتباطی و اجتماعی نقش حیاتی در پذیرش یا رد کارآفرینی ورزشی دارد. در عراق، اگر جامعه و نهادهای فرهنگی از کارآفرینی ورزشی حمایت کنند و فرهنگ کارآفرینی در جامعه گسترش یابد، کارآفرینان ورزشی می توانند فرصت های بیشتری برای رشد و توسعه پایدار کسب و کارهای خود داشته باشند. در مقابل، موانع فرهنگی و نبود پذیرش اجتماعی می تواند روند توسعه کارآفرینی را تضعیف کند؛ شرایط محیطی و زیربنایی کشور، از جمله دسترسی به منابع طبیعی، زیرساخت های مناسب و توجه به پایداری زیست محیطی، نقش مهمی در حمایت از کارآفرینی ورزشی ایفا می کنند. فقدان این زیرساخت ها می تواند به چالش های جدی در مسیر توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی منجر شود.

بنابراین با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد داده می شود؛ که ورزشکاران کارآفرین از ویژگی هایی مانند انگیزه درونی، پشتکار، تحمل شکست، توانایی سازگاری با تغییرات، تفکر خلاق، مهارت های ارتباطی قوی، پذیرش ریسک و توانایی برنامه ریزی بلندمدت برخوردار شوند. یافته های این پژوهش می تواند برای سیاست گذاران ورزشی، مربیان و نهادهای اقتصادی فعال در حوزه ورزش جهت تدوین راهکارهای حمایتی و توسعه ای مورد استفاده قرار گیرد. همچنین برای بهبود شرایط واکنش به استرس و تحمل شکست در مرحله ای آماده سازی برای مسابقات می توان از تمرین مهارت های روان شناختی بهره برد. می توان از برنامه های تصویرسازی به-منظور بهبود مهارت های روان شناختی در بین ورزشکاران عراق

استفاده کرد. همچنین پیشنهاد می شود که مدیریت صحیح تغییرات، همراه با حمایت روانی و تقویت انعطاف پذیری شناختی ورزشکاران، می تواند تأثیرات منفی تغییرات را کاهش داده و به بهبود عملکرد و حفظ انگیزه آن ها کمک کند. با در نظر گرفتن نتایج به دست آمده از تحقیق حاضر می توان بیان کرد که در تحقیقات آتی برخی مهارت های محرک های تغییر دیگر مانند تاب آوری، ترس و ... را نیز با استفاده از تمرین مهارت های روان شناختی مورد بررسی قرار داد.

این مطالعه با محدودیت هایی همراه بوده است که لازم است در نظر گرفته شود، از جمله اینکه داده های مطالعه فقط بر اساس تحلیل های کیفی بوده و امکان بررسی کامل تأثیرات این عوامل در عمل محدود بوده است. همچنین، نبود داده های کمی باعث شده که نتایج از لحاظ تعمیم پذیری محدود باشند، از این رو، به پژوهشگران آتی پیشنهاد می شود که با استفاده از تحقیقات کمی تأثیرات این عوامل را به طور دقیق تر ارزیابی کرده و مطالعات میدانی بیشتری در حوزه توسعه پایدار کارآفرینی ورزشی در میان ورزشکاران نخبه عراق انجام دهند تا نتایج قابل اعتمادتر و جامع تری به دست آید. همچنین به پژوهشگران آتی پیشنهاد می شود که مطالعات مقایسه ای بین ورزشکاران عراق و ورزشکاران دیگر کشورها انجام دهند تا بتوانند به نتایج گسترده تری دست یابند.

ملاحظات اخلاقی

این پژوهش با اهداف بنیادی مطابق با دستورالعمل های پژوهشی و رعایت همه اصول اخلاقی انجام پذیرفته است.

مشارکت نویسندگان

نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش بخش های پژوهش مشارکت یکسانی داشته اند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

از همه کسانی که ما را در این پژوهش یاری رساندن کمال تشکر و قدردانی را داریم.

Reference

1. Aghaei, M., Mirzazadeh, Z. S., Talebpour, M., & Azimzadeh, S. M. (2023). Presenting a model of the role of sustainable development in realizing Iran's sports entrepreneurship goals with an emphasis on business experience. *Sports Management Journal*, 15(1), 214-23. In Persian
2. Alper Ay, F. (2025). The relationship between work motivation and productivity: Bibliometric analysis of articles from 1953 to 2024. *Human Systems Management*, 44(1), 187-205. <https://doi.org/10.3233/HSM-240020>
3. Buntrock, C., Harrer, M., Sprenger, A. A., Illing, S., Sakata, M., Furukawa, T. A., & Wong, S. Y. (2024). Psychological interventions to prevent the onset of major depression in adults: A systematic review and individual participant data meta-analysis. *The Lancet Psychiatry*, 11(12), 990-1001.
4. Cătălin, P., Daniel, P. L., Gabriel, P., & Laurențiu, D. D. (2023). Entrepreneurship in sport. *Annals of Constantin Brancusi'University of Targu-Jiu. Economy Series*, 1, 178-187.
5. Cocco, M., Aretusini, S., Cornelio, C., Nielsen, S. B., Spagnuolo, E., Tinti, E., & Di Toro, G. (2023). Fracture energy and breakdown work during earthquakes. *Annual Review of Earth and Planetary Sciences*, 51(1), 217-252.
6. De Brito, S., & Leitão, J. (2021). Mapping and defining entrepreneurial ecosystems: A systematic literature review. *Knowledge Management Research & Practice*, 19(1), 21-42.
7. Engelmann, P., Reinke, M., Stein, C., Salzmann, S., Löwe, B., Toussaint, A., & Shedden-Mora, M. (2024). Psychological factors associated with Long COVID: A systematic review and meta-analysis. *EClinicalMedicine*, 74.
8. González-Serrano, M. H., Añó Sanz, V., & González-García, R. J. (2020). Sustainable sport entrepreneurship and innovation: A bibliometric analysis of this emerging field of research. *Sustainability*, 12(12), 5209.
9. Hammerschmidt, J., González-Serrano, M. H., Puumalainen, K., & Calabuig, F. (2023). Sport entrepreneurship: the role of innovation and creativity in sport management. *Review of Managerial Science*, 1-30.
10. Haski, S., & Kleine-Stegemann, L. (2024). The house of sport entrepreneurship-a conceptual framework for understanding the interplay of sport and entrepreneurship. *International Journal of Entrepreneurial Venturing*, 16(1), 90-115.
11. Haslam, S. A., Gaffney, A. M., Hogg, M. A., Rast III, D. E., & Steffens, N. K. (2022). Reconciling identity leadership and leader identity: A dual-identity framework. *The Leadership Quarterly*, 33(4), 101620.

12. Kauppinen, A., & Escamilla-Fajardo, P. (2023). Sport entrepreneurs' performance in business. *European Sport Management Quarterly*, 23(1), 250-273.
13. Khaleghi Arani, Z., Mostahefzian, M., Nasr Esfahani, D. (2024). Two credible stories of the future of the sports industry with an emphasis on the role of sports startups: Scenario-building. *Sports Marketing Studies*, accepted for online publication on 19 Farvardin. In Persian
14. Korir, D., Ormerod, N., & Fletcher, T. (2024). Building the city of champions: an examination of the motivations and impacts of athlete entrepreneurship in Kenya. *Managing Sport and Leisure*, 1-18.
15. Nazari, R., Shaholi, J. (2022). Strategic scenarios for health-oriented sports education in Iran. *Journal of Sports Management*, 14(1), 172-151. In Persian
16. Nowrozi Seyed Hosseini, R., Rumiani, M., & Rumiani, S. (2024). Development framework of new entrepreneurship in sports: from idea to action. *Entrepreneurship Development*, 17(1), 119-89.
17. Pearson, R. (2020). Continuity and Change-Towards a Conclusion. In *Women and Credit* (pp. 319-324). Routledge.
18. Ratten, V. (2018). Sport entrepreneurship: Developing and sustaining an entrepreneurial sports culture. Springer.
19. Ratten, V. (2021). Sport entrepreneurial ecosystems and knowledge spillovers. *Knowledge Management Research & Practice*, 19(1), 43-52.
20. Ratten, V. (2022). The role of the diaspora in international sport entrepreneurship. *Thunderbird international business review*, 64(3), 235-249.
21. Ratten, V. (2023). Entrepreneurship: Definitions, opportunities, challenges, and future directions. *Global Business and Organizational Excellence*, 42(5), 79-90.
22. Ratten, V., & Ferreira, J. J. (Eds.). (2017). *Sport entrepreneurship and innovation*. New York: Routledge.
23. Spigel, B., & Harrison, R. (2018). Toward a process theory of entrepreneurial ecosystems. *Strategic entrepreneurship journal*, 12(1), 151-168.
24. Ștefănică, V., Ursu, V. E., Groza, G. G., Muntean, R. I., Dragoș, G. C., & Roșu, D. (2024). Exploring Entrepreneurial Attitudes among Sports Domain Students: A Comparative Analysis of Transition Perspectives and Challenges. *Preprints*, 1-22.
25. Taylor, E., Gillborn, D., & Ladson-Billings, G. (Eds.). (2023). *Foundations of critical race theory in education*. Taylor & Francis.
26. Vaisya, E. (2024). Explaining the key drivers affecting the development of football in Khuzestan province with a futures research approach. *Geography and Human Relations*, 6(4), 176-152. In Persian

Winand, M., Bell, E., & Zeimers, G. (2023). "It's not just a job, it's a passion": passions and motivations of sport entrepreneurs. *Sport, Business and Management: An International Journal*, 13(3), 269-288.

Zdyrok, M. A. (2025). Motivation of students as a factor in the formation of a future specialist and ways to improve it. *Spiritual and intellectual upbringing and teaching of youth in the XXI century*, (7), 155-159.